

Шумарски лист

Издаје Југосл. Шумарско Удружење

Уређује редакциони одбор. — Главни и одговорни уредник:
инг. Милан Мариновић.

Бр. 9.

Загреб, 1. септембра 1923.

Год. 47.

Садржај:

Nakon II. glavne skupštine J. Š. U. — Ing. Roman Sarnavka (Srednje): Žica. — Bilješke.
— Službene vijesti. — Iz uredništva i uprave.



KR. PRODAJA BARUTA.

INDUSTRIJA ORUŽJA

BOROVNIK i VRBANIĆ, ZAGREB

JURIŠIČEVA ULICA BROJ 9.

Prodaja svakovrsnog oružja, municije i lovačkih potrepština.

Obavljamo svakovrsne popravke, koji spadaju u puškarsku struku,
kao i montiranje dalekozora.

Vlastita tvornica pušaka u Borovlju (Ferlach).

(Prodaja na veliko i na malo.)

ŠUMARSKI LIST

izlazi svakog prvog u mjesecu na 3—5 tiskanih araka.

Članovi redovni J. Š. U. dobivaju ga besplatno nakon podmirenja članskog god. doprinosa od 50 Din.

Članovi pomažai a) kategorije plaćaju godišnje 25 Din.

b) " " " " 100. "

Članovi utemeljači i dobrotvori dobivaju ga nakon jednokratnog doprinosa od 500 dot. 3.000 Din.

Pretplata na list iznosi za nečlanove 100 Din. godišnje.

Novac se šalje za članove iz Slovenije na Podružnicu J. Š. U. u Ljubljani na ček. broj 11.054 ili po poštoj nakaznici, za sve ostale pak na ček. J. Š. U. 34.293 ili na adresu blagajnika: Zagreb, Vukotinovićeve ulica 2.

Uredništvo i uprava nalazi se u Šumarskom domu Zagreb, Vukotinovićeve ul. 2.

Za oglase plaća se:

1. Za stalne oglase (insetate) na:

$\frac{1}{4}$ strana 250 (dvijestopetdeset) Din. $\frac{1}{4}$ strane 62⁵⁰/₁₀₀ (šestdesetidva ⁵⁰/₁₀₀) Din.

$\frac{1}{2}$ strane 125 (stodvajsetpet) Din. $\frac{1}{8}$ strane 31²⁵/₁₀₀ (tridesetijedan ²⁵/₁₀₀) Din.

2. Za dražbene i sl. oglase 60% više.

Sakupljači oglasa dobivaju nagradu.

Sinje.
Skretnice.
Okretaljke.
Vagoneti.
Trukovi.
Hunte.
Točkovi.
Ležaji.
Cavli.
Šarafi.
Spojne ploče.



ZAGREB
ILICA BR. 65
TELEFON 19-12

Beograd
OBILIČEV
VENAC 36

BOGATO
SKLADIŠTE

„USKOPRUGA“

Poduzeće za željezničke i industr. potrebstine

Zastupstvo: R. DEŽMA I DRUG, ZAGREB, Ilica 65.

Nakon II. glavne skupštine J. Š. U.

Kad smo pred dvije godine osnivali J. Š. U. usred unutrašnjih političkih zapletaja, mnogo ih je bilo, koji su skeptički gledali u budućnost ovog mladog udruženja. Teško je bilo vjerovati, da će se moći održati ova mala kućica okružena odasvud plamenom razbuktjelih stranačkih borba; ta i ona je sama bila sagrađena, iz upaljivog materijala! Malo ih je bilo, koji su bili sasvim osvjedočeni o tome, da ljubav prema zvanju može biti tako jaka, da barem na stanovito vrijeme zatomi sve strasti, nastale uslijed raznih svaćanja i pojimanja svrhe i zadatka života, naroda i države; koji su bili ubijedeni, da stručno udruženje i u sadašnjim prilikama može da bude hram, u kojem se sve zaboravlja i oprašta, u kojemu se sva srca nadahnjuju samo jednom željom, a sve misli i djelovanja ujedanjuju i upravljaju u jednom pravcu, kojemu je konačni cilj: dobro i korist struke i naroda.

Pa ipak, ako išta na svijetu, a ono su šume najpodesnije za to, da nas uzdignu nad svagdašnjost te naše misli i djelovanja uravnaaju u smjeru daleke budućnosti, za koju šumar radi čitav svoj vijek, a da redovno ne dočekuje ni priznanja ni zahvalnosti sadašnjosti!

Da te nade nisu bile utopija, dokazale su prve godine života našeg udruženja, a najbolju svjedočbu dala je II. glavna skupština u Ljubljani.

Tko je pratio tijekom prošle godine rad glavne uprave i svih trudbenika u raznim radnim odsjecima; tko je zavirio u prostorije, gdje su se održavale sjednice raznih odbora tijekom ove skupštine, te vidio oduševljenje i upravo natjecanje pojedinih članova, da doprinesu svoj obol za izgradnju našeg zakonarstva kao i požrtvovnost, kojom su iznošeni, branjeni i obrađivani razni predlozi, diktovani samo idealnom ljubavlju prema struci i našim zelenim šumama i lugovima — taj se nije mogao oteti dojmu, da je naše šumarstvo i u stvaranju ovog udruženja bilo dosljedno svojim vječnim idealima.

Dok je prva glavna skupština bila manifestacija nacionalne dužnosti prema junačkoj prijestolnici, ova je skupština bila manifestacija rada, koja je bila to impozantnija, što se odigrala u najdivnijem kraju naše lijepe domovine, u kojem smo kraju upoznali odličan dio našeg naroda, pun energije i životne sposobnosti.

Iza prve godine organizatornih poslova i početaka rada nastavljen je ovaj punom energijom u prošloj godini. Taj rad nije ostao sakriven; najviši predstavnik naše struke, Ministar šuma i rudnika zapazio ga je i dostojno ocijenio. Kontakt, koje je stvoren između Ministarstva i udruženja je jamstvo, da je naše šu-

marstvo na pravom putu, da zauzme u našoj narodnoj privredi poziciju, dostojnu veličine i vrijednosti naših šuma.

Dvije godine žilavog i ustrajnog rada pokazale su, da se život ovog udruženja besprekidno nastavlja na život predašnjih društava, da je taj život, pun snage i energije, sazidan na čvrstom temelju, što se upire o tradicije, povezane neprekidnim vezom stoljetnog života naših hrastova i jelovih orijaša. Iz beskrajne ljubavi prema tim jedinicama i divnoj skupnosti, koju one sačinjavaju, crpi i naše udruženje svoju snagu i jakost, i dokle god ustraje na tom stanovištu, ne će mu naškoditi efemerni utjecaji političkih i stranačkih borba!

To je momenat, koji je naglasio i najviši Pokrovitelj udruženja, kad je uz ovu skupštinu vezao za naše udruženje historički momenat primanja svih učesnika u svom krasnom Suvoboru.

Zanimajući se za prilike i rad udruženja nije oklijevalo Njegovo Veličanstvo naglasiti, da je taj rad samo zato mogao biti tako plodan, jer je udruženje umjelo da se uzdigne iznad svagdašnjih trzavica i složno prione uz stručni rad. Tom je izjavom dalo Njegovo Veličanstvo i smjernice za daljnji rad te uvjete za opstanak udruženja.

Uvjereni smo, da će se svi članovi ovog udruženja najljepše odužiti svom visokom Pokrovitelju za iskazano nam odlikovanje, ako savijajući u svom srcu milu uspomenu na suvoborski prijem saviju i svoj zavjet, da će poslušati očinski savjet svog Vladara i naše udruženje držati i dalje strogo u granicama stručnosti, daleko iznad sitnih dnevnih trzavica i političke borbe.

Druga je svijetla upomena ove skupštine početak slavenskog šumarskog zbližavanja. Uz važnu zadaću međusobnog upoznavanja i zbližavanja u širokoj i prostranoj našoj domovini donijele su nam tradicijske historičke veze novi zadatak, koji je na ovoj skupštini dobio svoj konkretan oblik, a to je naše upoznavanje i zbližavanje sa šumarima bratskog češkoslovačkog naroda. To zbližavanje ima da bude klica, iz koje će danas sutra niknuti silno stablo »Slavenskog šumarskog saveza«. Frenetičan pljesak, kojim su svi članovi primili ovu ideju pokazuje, da su svatili njezinu zamašitost i mi smo zahvalni našoj braći, da su tu ideju potaknuli baš na ovoj našoj skupštini.

Još je nešto, što moramo naročito naglasiti, a to je porast ugleda naše struke, koji je došao do izražaja i na ovoj skupštini.

Nije tome davno, da su se čule sa svih strana tužbe, kako se za nas ne zna i ne mari. Bili smo tiha staleška društva, boreći se svaki u svom kraju za staleške probitke i šaljući predloge, koji nisu došli dalje od stručnih glasila. Danas smo jako privredno udruženje, čiji se glas sluša, cijeni i uvažava. To se jasno vidjelo na ovoj skupštini tako po reprezentacijama, koje su bile zastupane kao i po javnoj štampi, koja se je vrlo laskava izražavala o našem radu.

Do tog mišljenja javne štampe i do suradnje sa srodnim društvima mnogo nam je stalo, jer je naša struka na svakom koraku vezana s mnogim granama narodne privrede pa je uspjeh moguć samo uzajamnim pomaganjem.

Što se same skupštine tiče, protekla je u najvećem redu. Svi su referenti za vremena svršili svoje radove pa su rasprave u plenumu tekle besprikorno i hitro. Naši drugovi u Sloveniji pokazali su se ne samo vrsnim organizatorima, već su nam pripremili iznenađenja i ondje, gdje se nismo nadali. Knjiga »Gozdarstvo v Sloveniji« pod vrsnom redakcijom ing. Šivica svakako je jedinstveno djelo svoje vrste u našoj stručnoj literaturi, za koje smo našim drugovima veoma blagodarni.

S uspjehom ove skupštine možemo biti u svakom pogledu zadovoljni.

Ing. Marinović.

Ing. Roman Sarnavka (Srednje):

Žica.¹

Troškovi izvoza šumskih produkata iz šume su u kalkulacijama šumske pristojbe redovito najveći. Da šumska pristojba bude što veća, moramo ove troškove svesti na minimum izabравši onaj način izvoza, koji je u danim prilikama najpovoljniji, i koji je skopčan sa najmanje troškova. O izboru načina, kako ćemo dobiti šumske produkte iz šume, ovisi dakle u prvom redu vrijednost šumskog produkta u šumi. Zato i moramo iskoristiti koji šumski kompleks najveću pažnju posvetiti baš izboru izvoznoga sredstva.

U ekstenzivnom gospodarenju, kako se u nas većim dijelom vodi, odlučan je pri izboru izvoznoga sredstva čisto finansijski momenat, t. j. visina efektivnih troškova oko izvoza, akoprem se i u ekstenzivnom gospodarenju mora po mogućnosti što veći obzir uzeti također na preostalu sastojinu, na podmladak, na čuvanje šumskog tla itd. Uza sve to ostaju ovi momenti čuvanja sastojine, podmlatka i tla ipak još uvijek sekundarni.

Da li ćemo se u danim prilikama odlučiti za ovo ili za ono izvozno sredstvo, zavisi osim od programa gospodarenja, načina sječe i već postojećih prometnih sredstava, u glavnom o količini materijala, koju moramo iz šume otpremiti, kao i o vrsti sortiranih, nadalje o daljini prevoza iz šume do kojeg stalnog većeg

¹ Die Drahtrieße.

prometnog sredstva, o razlici u visini, koju moramo svladati izvažajući šumske produkte, te osim toga da li je ta razlika pozitivna ili negativna, to jest da li se radi o usponu ili padu, ili o jednom i drugom, a osim toga i o terenskim prilikama i konfiguraciji terena kao i o klimatskim prilikama.

U planinskim krajevima, gdje se šumski produkti sa visokih šljemena i platoa moraju svući do kakvog stalnog prometnog sredstva u niže krajeve, veoma često preko vrletnih litica, gudura, uskih i dubokih dolina, preko bujica i brzica sa jako promjenljivom gornjom površinom vode, isključena je izgradnja šumskih željeznica, koturača i šumskih puteva do u neposrednu blizinu sječina već iz čisto tehničkih razloga. A ako to i ne bi bio slučaj, troškovi izgradnje bili bi tako visoki, da ih prodajna cijena ne bi mogla podnijeti, jer bi amortizaciona tangenta proždrla svu poduzetničku dobit.

Uspori su šumskih željeznica, koturača i izvoznih puteva ograničeni, a trasa nema u vrletnom terenu često mjesta, gdje da se razvije. U ovakim slučajevima, gdje se na srazmjerno kratkim duljinama moraju preći velike razlike u visinama, da se drvo iz viših predjela može svući, je »žica« u svojem prvotnom i najjednostavnijem obliku kao i u svim kasnije tehnički dotjeranim oblicima jedno od najpovoljnijih, a katkad i jedino moguće izvozno sredstvo.

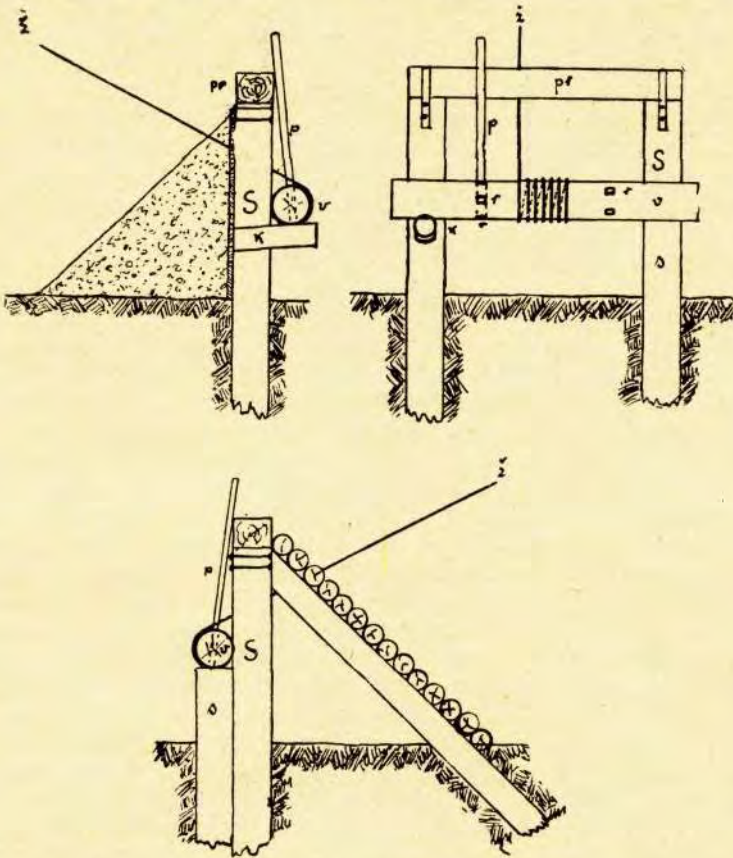
»Žica« kao prevozno sredstvo počela se je u šumarske svrhe najprije graditi u Tirolu pedesetih godina prošloga vijeka. Radi njene jednostavnosti u konstrukciji i jeftinoće počela se sve češće i češće upotrebljavati tako, da se danas u Tirolu za prevoz gorivog drveta gotovo svagdje upotrebljavaju samo »žice«, ako to terenske prilike ikako dozvoljavaju. Iz Tirola prešle su »žice« i u druge alpinske krajeve, a isto tako i u Galiciju. U nas se »žice« gotovo nikako ne upotrebljavaju, i ako bi one u brdovitim krajevima mogle veoma dobro doći, da se izvuče drvo iz svih zakutaka, koji su do sada ostali neiskorišćeni, jer se sa ostalim napravama nije moglo do njih doći.

»Žica« se u glavnom sastoji iz gornje i donje stanice i napete željezne žice, koja spaja obje stanice. Šumski produkti, koji su na razne načine obješeni o tu žicu, spuštaju se uslijed sile teže sa gornje stanice prema donjoj.

Na gornjoj stanici, za koju se mora odabrati zgodno mjesto, pričvršćena je žica jednim svojim krajem. To se najjednostavnije postigne na taj način, da se žica omota oko kakvog jakog i zdravog panja ili oko kojeg jačeg, zdravog drveta, za koje se ne moramo bojati, da će ga vjetar izvaliti, te kraj žice spletemo onda sa samom žicom. Omorike nijesu zgodne za pričvršćivanje žice, te ih treba po mogućnosti izbjegavati radi njihovog plitkog korjenja. Ako u blizini nema kakvog prikladnog drveta ili panja, može se žica omotati također oko jačeg stupa, koji se mora duboko u zemlju zatjerati ili kamenjem u zemlji čvrsto uzidati.

Stup se može u smjeru žice prema brdu malo nagnuti. Debeljina stupa zavisi o težini tereta i o duljini žice. Što su teži šumski tereti, koje spuštamo niz žicu, i što je žica dulja, to jači mora biti i stup. Ako se žica pričvrsti oko stupa blizu tla, ne će obično trebati jačeg stupa od 30—40 cm promjera.

Za gornju stanicu mora se odabrati tako mjesto, da se tamo može nagomilati veća količina drveta i osim toga, da se teret može tako objesiti na žicu, i da se odmah može slobodno spuštati niz nju, a da ne zapneza tlo. Najzgodniji su zato za gornju



Šematički skicirana donja stanica.

Lijevo donja stanica gledana sa strane sa nasipom od pijeska nabačenim na daske, koje su (prikovane za oba stupa S, za zaustavljanje tereta; desno stanica gledana sprijeda bez nasipa i zaustave, da skica bude jasnija; dolje stanica također gledana sa strane, ali sa zaustavom od uporaka, koje se oslanjaju na stupove S, i oblice, koje su prikovane za uporke. Na ove oblice nabaca se još elastičan sloj granja.

stanicu zaravanjci, koji su opkoljeni sa strmim stijenama. Ako se tako mjesto ne može naći, mora se žica odmah na početku odignuti i to na taj način, da se žica provuče u primerenoj visini jedno desetak metara pred mjestom, gdje je pričvršćena, kroz kakvo stablo, ili da se žica napne preko dva u zemlji zabijena i čvrsto žicom ili šarafom spojena stupa.

Na donjoj stanici se napinje žica obično namatanjem oko kakvog horizontalnog valjka (*v*). Najbolji je valjak od tvrdog drveta ili borovine. Valjak treba da je oko 2 m dug a u promjeru debeo 25—30 cm. Montirati se mora valjak tako, da se može lako okretati oko svoje osovine. Za to se u zemlju zabiju dva jača stupa (*S*) od prilike iste debljine kao i sam valjak. Uz ova dva stupa zabiju se u zemlju još dva kraća jedno 50 cm visoka stupa (*s*). Na ova dva kraća stupa digne se valjak (*v*), kojega napeta žica sama priteže uz oba veća stupa. Oba jača stupa spoje se jakom prečkom (*pr*). Ova se prečka mora čvrsto spojiti sa stupovima ili šarafima ili željeznim klercima ili kukama. Da stupovi bolje drže, mogu se straga, dakle prema gornjoj stanici, podbočiti s uporkama. Valjak možemo montirati i na 10—15 cm jake klinove (*k*), koji se malo u koso zabiju u stupove. Taj se valjak okreće između ovih klinova, koji ga samo drže, i stupova, na koje valjak proizvoda glavni pritisak. Ako na donjoj stanici imademo dva prikladna stabla, mogu i ovi preuzeti funkciju stupova. Tada se u sama stabla zabiju jaki klinovi i na ove se položi valjak. I ovdje moramo paziti, da stabla budu zdrava i da imadu jako korjenje. Sam valjak treba da je blizu stupova unakrst probušen, tako da se mogu u valjak turiti drvene ili željezne poluge (*p*), kojima će se valjak okretati. Ove rupe (*r*) na valjku, u koje se zadijevaju poluge, treba tako udesiti, da jedna rupa kod prvoga stupa dođe među dvije rupe kod drugoga stupa radi lakše manipulacije sa polugama. Da se žica (*ž*) napne, mora se donji kraj žice zašiljiti i u sredini između oba stupa u valjak zakovati. Sada se valjak mora polugama okretati. Jedan radnik zadjene polugu kraj jednog stupa u valjak i pritisne polugu dolje, tako da se valjak malo okrene, tada drugi radnik kraj drugoga stupa zadjene u prikladnoj visini također polugu u valjak, dok prvi radnik drži valjak u okrenutom položaju. Čim drugi radnik zadjene svoju polugu u valjak, izvuče prvi radnik svoju, a drugi pritišće polugu dolje i okrene tako opet malo valjak. Okretanjem valjka namata se žica oko njega, i tako se postepeno napinje. Manipulacija sa polugama se naizmjenice opetuje, dok žica ne bude dovoljno napeta. Kad je ovo postignuto, ostavi se jedna poluga u valjku i vrati se malo natrag, tako da se poluga prisloni uz prečku i priječi daljnje okretanje valjka unatrag.

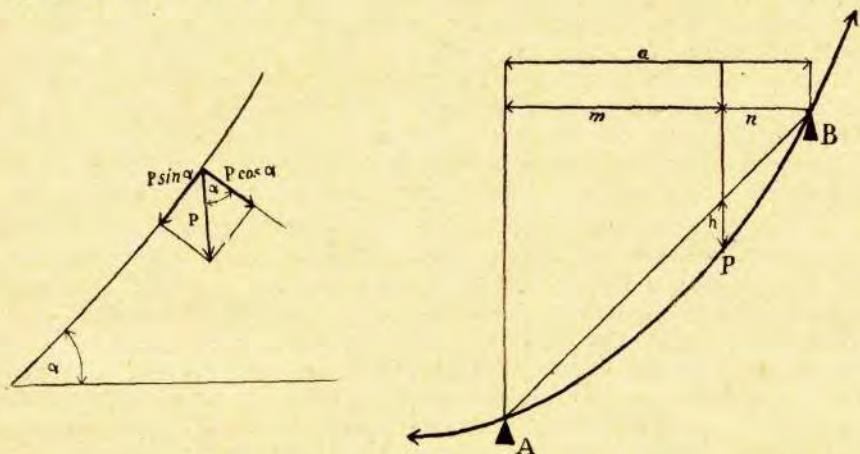
Treći je glavni dio »žice« sama žica. Debljina žice uzima se obično 8—10 mm već prema težini tereta, koji će se spuštati niz žicu. Na gornjoj i donjoj stanici mora žica da je uvijek nešto deblja, jer je pri tovaranju i dolasku tereta sa velikom

brzinom u donju stanicu izvršena jačim udarcima. Radi sigurnosti može se debljina žice proračunati jednostavnom formulom.

Debljina žice ovisna je o njenoj vlastitoj težini, o težini tereta, koji se niz nju spušta, nadalje o napetosti žice i napokon o jakosti (Tragfähigkeit) žice za jedinicu presjeka i o koeficijentu sigurnosti.

Označimo li sa F presjek žice u mm^2 , sa L njenu duljinu u metrima, a sa q težinu žice u kg pro mm^2 i m duljine, tada iznaša vlastita težina žice: $Q = FLq$.

Teret P , koji se niz žicu klizi, dijeli se u dvije komponente, od kojih jedna $P\cos\alpha$ stoji okomito na žicu i proizvodi faktični pritisak na nju, dok je druga komponenta $P\sin\alpha$ uzrokom gibanja. Ne dolazi dakle u obzir cijela težina tereta P , nego samo njena komponenta: $P\cos\alpha$.



Ako nadalje jakost žice za jedinicu presjeka označimo sa T , onda će ukupna jakost (Gesamtttragkraft) žice sa presjekom F iznašati FT . Jasno je, da ova veličina ne može ući u račun, jer se mora u obzir uzeti i neki koeficijent sigurnosti f , tako da se produkt FT mijenja u: $\frac{FT}{f}$.

Budući da ukupna snaga žice mora biti jednaka napesti S , vlastitoj težini žice i pritisku tereta na žicu, možemo postaviti slijedeću jednačbu: $\frac{FT}{f} = S + LFq + P\cos\alpha$

odakle se može izračunati presjek žice t. j. njena debljina kratkom računskom operacijom. Presjek žice je prema gore postav-

ljenoj jednadžbi jednak: $F = \frac{f(S + P\cos\alpha)}{T - Lqf}$.

Težina željezne žice q od 1 mm^2 debljine iznaša okruglo 0.008 kg , tako da 100 m žice od 10 mm promjera teži oko 600 kg .

Jakost željezne žice T za jedinicu presjeka iznaša 70 kg/mm^2 . Mjesto običnih željeznih žica mogu se dakako upotrebiti i čelične žice, koje imaju mnogo veću jakost, tako da se na njima mogu spuštati i mnogo teži tereti. Jakost čeličnih žica iznaša za jedinicu presjeka 130 kg .

Napetost žica S jest ona težina u kg , koja drži napetu žicu sa opterećenjem u ravnoteži.

Koeficijent sigurnosti f iznaša za »žicu $\frac{1}{8} - \frac{1}{10}$. Za obične kraće »žice« je dovoljan koeficijent sigurnosti od $\frac{1}{8}$.

Pošto se žica prodaje u kolima od $25-30 \text{ m}$ duljine, moraju se žice pojedinih kola sastaviti, da dobijemo jednu neprekidnu žicu. Sastavljanje žica pojedinih kola obavlja se na slijedeći način. Polazeći do donje stanice ostavimo na trasi »žice« svakih 25 m po jedno kolo sve do gornje stanice. Svako kolo prije nego što će se upotrebiti mora se dobro okaliti, da žica postane gipkija i žilavija. Željezo imade naime to svojstvo, da poprimi zrnatu strukturu, ako je izvrženo udarcima, te tako gubi svoju gipkost i žilavost. Tome se može doskočiti, ako se željezo okali. Obje deblje žice na gornjoj i donjoj stanici ne smiju biti okaljane.

Kad je jedan kraj žice prvog kola pričvršćen na gornjoj stanici, kako je gore opisano, tada radnici valjaju polagano kolo do prvog donjeg kola, koje smo u udaljenosti od 25 m već prije tamo ostavili. Kraj razmotane žice i jedan kraj još u kolu smotane i dobro okaljane žice odrežemo u koso na duljinu od jedno 10 cm . Oba ovako u koso odrezana kraja se sastave, a između njih se umetne tanka bakrena pločica. Ovaj se spoj dobro sveže na cijeloj duljini tankom žicom i stavi u razplamtjelu žeravicu od ugljena, gdje se oba kraja žice stale. Kad se žica ohladi, skine se tanka žica, a staljena žica se turpijom na spoju lijepo izravna. Smotano kolo, koje je jednim krajem već spojeno sa razmotanom žicom, valjaju sada radnici na niže opet do bližnjega kola, gdje se opet spoje krajevi razmotanog i smotanog kola kao i prije i tako redom, dok se ne dođe do donje stanice, gdje se onda cijela spojena žica napinje. Ako bi žica pri napinjanju slučajno pukla na kojem mjestu, tada se ista mora opet odmotati sa valjka na donjoj stanici i krajevi žice staliti kao gore. Ova staljena mjesta drže čvršće od same žice.

Žica se čekrkom na donjoj stanici nikada ne može tako jako napeti, da obje stanice pravocrtno spoji. Ona će se uvijek uslijed svoje vlastite težine i težine tereta nešto spustiti ispod pravocrtnog spoja. Ovo spuštanje žice ovisi o duljini žice — jer je žica to teža, što je dulja — i o napetosti. U funkcionisanju »žice« igra ovo spuštanje veoma veliku ulogu, jer se može dogoditi, da se žica uslijed toga spuštanja previše približi zemlji, tako da teret ne može proći. Zato se trasa »žice« mora tako odabrati, da je

na svakom mjestu razmak žice od zemlje za svaku sigurnost najmanje jednak dvostrukoj visini spuštanja žice i još visini samoga tereta na žici. Kod većih gradnja mora se proračunati spuštanje žice, osobito ako je kut priklona »žice« manji.

Spuštanje žice u kojoj mu drago tački između dva potporišta može se približno, ali za praktičnu potrebu dovoljno sigurno proračunati na slijedeći način. Neka je a jednako horizontalnoj daljini obih potporišta A i B u metrima; m i n horizontalnoj daljini tačke P od jednog i drugog poporišta. P neka je teret u kilogramima, koji djeluje u tački P, q neka je vlastita težina žice u kg pro metar duljine, a S napetost žice u kg. Spuštanje žice h u tački P iznaša tada približno: $h = \frac{mn}{a} \frac{P}{S}$ Uzmemo li, da je $m = n = \frac{a}{2}$ dobivamo spuštanje žice h_m u sredini: $h_m = \frac{aP}{4S}$.

Za neopterećenu žicu iznaša teret P polovinu vlastite težine žice, jer je žica na oba kraja pričvršćena, dakle je $P = \frac{aq}{2}$ dok za žicu, koja je opterećena sa teretom Q, iznaša teret: $P = \frac{aq}{2} + Q$

Uvrstimo li ove dvije zadnje veličine u gornju formulu za spuštanje žice u sredini, dobijemo jednom za spuštanje neopterećene žice veličinu: $h_m = \frac{a^2q}{8S}$, a drugi put za spuštanje žice, koja je opterećena sa teretom Q

$$h_m = \frac{a(\frac{aq}{2} + Q)}{4S}$$

Za primitivne žice nije ovo proračunavanje potrebno tim manje, što se ovakove »žice« grade obično samo u vrletnom terenu, gdje žica gotovo uvijek ostaje visoko nad zemljom. Woditschka¹ navada u svojoj radnji »Die Drahtriese« za jednu »žicu« od 70 m duljine i sa kutom priklona od 40°, da je spuštanje žice iznašalo jedno 40 cm, a za jednu drugu 500 m dužu i sa priklonom od 22°, da je spuštanje iznašalo 3.5 m. Za približnu orijentaciju biće ova data dovoljna.

Da se šumski produkti mogu niz žicu spustiti, svežu se zgodno sa običnim užetima ili lancima za drvene kuke od kakvog tvrdog drveta n. pr. bukovine, grabovine, drenovine, jasenovine, javorovine. Te se kuke mogu napraviti i od jačih omorikovih

¹ Woditschka Anton: Die Drahtriese. Eine neue und billige Bringungsart für Gebirgsforste. Carl Gerold's Sohn, Wien 1897.

grana, ako drugog drveta nema pri ruci. Kuke se prave od rašljastih 2—3 cm debelih grana sa jednim duljim krakom, za koji se veže teret, i sa jednim kraćim, koji se zakvači na žicu. Duljina tih kuka treba da iznosi jedno 30—40 cm. Opetovanim spuštanjem tereta na ovim drvenim kukama zareže se žica u kuke, te se zato ove moraju češće mijenjati. Mjesto drvenih kuka mogu se upotrebiti i željezne kuke. Ove su doduše trajnije od drvenih, ali odveć kvare žicu, te se zato manje upotrebljuju. Imade i željeznih kuka, koje su tako priuđene, da se na onom mjestu, gdje kuka dođe na žicu, može zabiti drveni klin tako, da se onda samo ti klinovi moraju od vremena od vremena, kad se istroše, izmijeniti. Isto se tako manje upotrebljuju na »žicama« željezni kotači, jer odveć kvare žicu uslijed brzog kotrljanja niz nju. Kotač je od lijevanog željeza, te se okreće u željeznom procjepu s jednim duljim krakom, za koji se veže teret, oko osovine mjeđu opkoljene, a koja je učvršćena u tom procjepu.

Pošto žica zarda, ako se dulje vremena ne upotrebljuje, mora se namazati uljem, da se umanjí trenje, koje je na zardalój žici toliko, da se kuke ne mogu spuštati, nego zapnu. Mazanjem se osim toga bolje sačuva i sama žica. Samo mazanje uljem obavlja se sa posebnim za to uređenim kukama, koje sobom nose uljenicu, iz koje ulje kroz mali otvor polagano teče i pri spuštanju namaže žicu.

Tereti, koji se spuštaju niz žicu, dolaze u donju stanicu sa veoma velikom brzinom. Ta je brzina tim veća, što je razlika u visini između gornje i donje stanice veća. Pošto je i udarac radi velike brzine veoma velik, oštetió bi teret pri dolasku u donju stanicu čekrk i žicu. Da se to zapriječi, i da se udarac ublaži, mora se pred čekrkom dignuti nasip od pijeska, tako da teret udari u nasip. Mjesto ovakoga nasipa od pijeska može se napraviti i zaustava od drveta i to na taj način, da se pred čekrkom koso od prilike pod kutom od 45° udare 2—3 grede u zemlju, koje se pričvrste drugim krajem za stupove čekrka ili za poprečnu gredu na stupovima kao uporke. Na ove se uporke pribiju popriječno oblice od jedno 15 cm debljine jedno do druge. Kroz ovu zaustavu prolazi žica, tako da teret mora udariti u zaustavu. Da se udar ublaži, nabaca se na ovu zaustavu deblji sloj četinjastih grana.

Ovako primitivno napravljene žice služi u glavnom za otpremu lakših sortimenata kao gorivog drveta, fašina, željezničkih podvlaka, čumura i t. sl. Da žica ne bude preopterećena, treba da radnici metnu drugi svežanj tek onda na žicu, kad prvi dođe od prilike do sredine tako, da na žici ne bude nikad više od tri svežnja. Težina ovakog svežnja treba da iznaša oko 30 kg. Da rad na »žici« teče bez zapreka, dovoljna su tri radnika, dva na gornjoj stanici, da dižu svežnjeve na žicu, a jedan da ih skida na donjoj stanici. Radnici treba uvijek da stoje među sobom u kontaktu. Najlakše se mogu radnici sporazumiti dogovorenim

znakovima udaranjem u samu žicu, ili udaranjem kakvim željezom o komad obješene šinje.

Ako kuke radi rde ili na spoju dviju žica, koji nije dobro izglađen, zapnu, tada se slijedeći svežanj objesi o kotač, jer ovi mnogo brže idu, te ovaj potisne pri udaru prvi svežanj naprijed.

Kad se na donjoj stanici nakupi više kuka, treba više njih zajedno povezati te ih užetom, koje je svezano za kuku, opet izvući do gornje stanice.

Prelazi li »žica« preko kakvih puteva ili drugih komunikacija, onda treba rad na »žici« ili razglasiti, ako imade u blizini sela, ili postaviti straže na komunikacijama, do se izbjegne nesrećama za slučaj, da koja kuka sa teretom iskoči, ili da se svežanj za vrijeme vožnje razveže, ili da pukne žica i t. sl.

Data, što sam ih sakupio u područje šumske uprave u Busovači o uradnji na »žicama«, izgubila su se za vrijeme rata. Woditschka¹ navada, da marljivi i uvježbani radnici mogu na dan na »žici« od 500.600 m duljine spustiti oko 150 sv gorivog drveta. Uradnja je najveća za mirna, topla vremena. Za kiše je trenje na žici mnogo manje, te se zato tereti sa još većom brzinom klišu nego obično tako, da kuke lako iskoče. Isto se događa za jakih vjetrova, zato se za kiša i jakih vjetrova ne smije raditi na »žici«. Za vrućih ljetnih dana giblju se kuke opet sporije, i ako je žica dobro namazana.

Duljina »žica« ne bude obično veća od jedno 500—600 m, jer se dulje žice teže napinju, a osim toga mora i žica biti deblja, pa zato i skuplja. Ali uza sve to bilo je već sagrađeno mnogo duljih »žica« pa i nekoliko kilometara dugih »žica«. Pošto se ovako duge žice ne bi mogle napeti, te pošto ni trasa radi konfiguracije terena gotovo nikad ne će moći biti na većoj duljini od nekoliko kilometara pravocrtna, rastavljaju se ovako duge »žice« na nekoliko sekcija. Svaka sekcija predstavlja onda za se potpunu »žicu« sa gornjom i donjom stanicom tako, da sve stanice između obih skrajnih imadu izgrađenu po jednu gornju i po jednu donju stanicu zajedno. Radnik treba dakle na ovim srednjim stanicama samo da odigne teret sa žice gornje sekcije i da ga prebaci na žicu donje sekcije. Iz ovoga razloga mora dakle biti gornja stanica niže sekcije napravljena odmah do donje stanice gornje sekcije, da se manipulacija olakša. Woditschka¹ spominje ovaku 8 km dužu »žicu« kroz područje »Gouderbacha«, koja je sa visine od 1600 m na visinu od 470 m n. m. bacila na žicama od 9 mm debljine oko 4000 sv gorivog drveta. »Žica« je bila razdijeljena u 5 sekcija, te je dnevno bacala 48—50 st. gorivog drveta. Za spajanje žica i napinjanje istih utrošilo se je 125 nadnica, dok je za cijelu manipulaciju bilo potrebno 200 komada drvenih kuka, 10 željeznih kotača, 5 uljenica i 200 komada kratkih užeta od 2 m duljine.

¹ Woditschka Anton; spomenuto djelo.

Ovaj najprimitivniji oblik »žica«, kako je gore opisan, može se naravno prema potrebi dotjerati izmijenivši i dotjeravši konstrukciju ovoga ili onoga dijela za svaki pojedini slučaj. Tako se na primjer gornja stanica može urediti na taj način, da se na njoj može regulisati brzina tereta. Pošto je naime brzina, kojom tereti dolaze u donju stanicu, veoma velika, mogli bi se pojedini sortimenti jako oštetiti, i ako udaraju na elastičan sloj zaustave. Da se to zapriječi, može se brzina, kojom se teret niz žicu gublje smanjiti, svezavši ga tanjim čeličnim užetom, koje je namotano oko jednog valjka na gornjoj stanici. Ovaj se valjak učvrsti na gornjoj stanici tako, da se može okretati oko svoje osovine. Špušta li se teret niz žicu, povlači on sobom i uže, koje je za kuku svezano, okrećući dakako i valjak, oko kojega je uže namotano. Ako dakle kakvom jednostavnom napravom za kočenje zapriječimo brzo okretanje valjka, odmataće se i uže, za koje je teret svezan, sa mnogo manjom brzinom, a teret će se također sporije blizati niz žicu. Dobrom kočnicom može se na ovaj način po volji regulisati brzina tereta.

Da se uzmognu i teži tereti spuštati, zamijenila je šumska uprava u Busovači¹ žicu sa čeličnim užetom od 10 mm debljine. Ova su čelična užeta mnogo gipkija od debelih žica, a i jakost im je veća, jer se čelična užeta prave od mnogo boljeg materijala.

Ovaka zamjena čini već prelaz žičarama, ako ćemo za razliku od »žica« označiti ona prevozna sredstva, u kojih se za putanju, na kojoj se teret gublje, upotrebi čelično uže, i ako su radnici i težaci u Busovači i Panzeovu žičaru uzevši pars pro toto figuralno također zvali »žicom«.

Kako se iz cijeloga opisa »žice« razabire, odlikuje se ona kao prevozno sredstvo svojom nada sve jednostavnom i praktičnom konstrukcijom tako, da se radi te svoje jednostavnosti u konstrukciji može veoma lako podići s iole vještijim šumskim radnicima. Jednostavnost konstrukcije donosi sobom i tu prednost, da su troškovi za postavljanje »žice« razmjerno veoma maleni. Troškovi se sastoje jedino od nekoliko nadnica za samo postavljanje »žice« i osim toga u nabavi željezne žice. Ali nam žica ostaje, te je možemo lako prenijeti na drugo mjesto, ako iskoristimo jedan kraj tako, da kod podizanja druge »žice« i ovi troškovi oko nabave otpadaju. Daljnja je prednost »žica« veoma jednostavna i jeftina manipulacija i prilično velika uradnja.

»Žice« su doduše vezane za brdovite krajeve, ali se ta njezina osebina ne može ubrojiti među mane, kako to Angerholzer² čini, jer je »žica« gotovo jedino prevozno sredstvo, kojim možemo u brdovitim krajevima preći preko vrletnih gudura i svla-

¹ »Žice« su se u Busovači upotrebljavale u poslovanju u vlastitoj režiji 1912. i 1913. god.

² Dr. Fran Angerholzer: Forstliche Riesbauten; Wilhelm Frick, Wien 1911.

dati sve ostale poteškoće u terenu, te se njena zadaća i sastoji u tome, da veže stalnija izvozna sredstva sa onim zakucima u planinama, kamo s ostalim napravama ne možemo prodrijeti ili iz tehničkih razloga ili zato, jer se njihova izgradnja ne rentira radi malih količina drveta. Iskorišćavanje »žicom« možemo iz ovoga razloga nazvati intenzivnim, jer se »žicom« u brdovitim krajevima možemo svagdje provući, i jer se mogu tako i jeftino dobiti i manje vrijedni sortimenti, koji bi inače morali ostati u šumi.

Kako je gore bilo rečeno, izvažaju se »žicom« obično samo manji odnosno lakši sortimenti, ali se i tome može doskočiti, da se žica zamijeni sa čeličnim užetom i da se na gornjoj stanici udesi jača i pouzdana naprava za kočenje brzine tereta. Time dakako »žica« već gubi svoj prvotni jednostavni karakter i prelazi u kompliciranije i tehnički dotjeranije žičare. Jednostavna »žica« služi zato u prvom redu za izvoz ogrijevnog drveta i ostalih lakših sortimenata, u koju su svrhu prve »žice« i bile podignute.

Napokon se mora istaknuti i to, da od svih načina dobavljanja i izvoza drveta u visokim planinskim krajevima »žica« najviše čuva i sastojinu i podmladak i samo šumsko tlo.



	Bilješke.	
--	------------------	--

Vodič na Plitvička jezera.

Hrv. planinarsko društvo u Zagrebu izdalo je Vodič na Plitvička jezera od D. Paulića.

Vodič obasiže 120 str. džepnog formata na finom papiru s 20 ilustracija, 2 karte, 2 nacrti i 1 višebojnom slikom.

Vodič je uspio sadržajem i dobrom opremom i prva je knjiga te vrsti u našoj literaturi. S toga je svim ljubiteljima športa i prirode preporučujemo. Cijena za članove Hrv. plan. društva 32 Din, za nečlanove 40 Din, a dobiva se u poslovnici Hrv. plan. društva Zagreb, Ilica 35, dvor. desno. Knjiž. cijena 45 Din.

*

Nova stručna knjiga.

U spomen glavne skupštine u Ljubljani izdala je ljubljanska Podružina vrlo ukusno opremljenu knjigu s biranim sadržajem, »Gozdarstvo v Sloveniji«, u redakciji šum. nadsavjetnika ing. Antona Šivica. Knjiga obrađuje sve probleme šumarstva na tom interesantnom području te sadržava preko 40 krasnih ilustracija.

Učesnici skupštine dobili su je besplatno, a ostali je dobivaju uz cijenu od 45 Din kod Podružine Jugosl. šum. Udruženja u Ljubljani.

Ovu knjigu, na koju ćemo se još pobliže osvrnuti, najtoplije preporučamo.

*

Veliki internacionalni šumski sajam u Lijonu.

Od 6.—21. oktobra ov. god. održaće se u Lijonu jedan od najvećih i najinteresantnijih šumskih Sajmova, na kome će se moći videti svi šumski proizvodi prerađeni najsavršenije kao i sve mašinerije i alati za to prerađivanje.

Ova petnajestodnevna međunarodna šumska izložba je pod patronstvom: Ministara: Trgovine i Industrije, Poljoprivrede i Kolonija.

Naše Poslanstvo u Parizu uputilo je apel svim trgovačkim komorama da zainteresuju naše industrijske krugove, te da uzmu što većeg učešća na ovoj izložbi.

Od velike je važnosti i potrebe, da sva šumska industrijska preduzeća uzmu što vidnijeg učešća i na taj način manifestuju šumsko bogatstvo naše zemlje i visoki razvoj šumske industrije.

Za obaveštenje obratiti se:

Povlaštenoj trgovačkoj Agenciji Kraljevin SHS. (Agence Commerciale Privilégiée du Royaume des Serbes, Croates et Slovènes) 27, Rue Sala 27 Lyon (France).

Službene vijesti.

Ми Александар I.

по милости Божјој и вољи народној
КРАЉ СРБА, ХРВАТА И СЛОВЕНАЦА.

На предлог нашег Министра Шума и Рудника постављамо:

За окружног шумара прве класе Окр. Шумске Управе у Алексинцу **Мило-сава Тодоровића**, окружног шумара исте класе Шумске Управе у Штипу; за окружног шумара треће класе Шумске Управе у Битољу **Антуна Келинића**, окр. шумара исте класе Окр. Шумске Управе у Андријевици; за окружног шумара четврте класе Шумске Управе у Кичеву **Ивана Симчића**, окр. шумара исте класе Шумске Управе у Ђевђелији; за окр. шумара пете класе Шумске Управе у Ђевђелији **Ђорђа М. Јелачу**, окр. шумара исте класе Окр. Шумске Управе у Алексинцу; за окр. шумара пете класе Окр. Шумске Управе на Рашкој **Миленка Шуњеварића**, окр. шумара исте класе Шумске Управе у Битољу; за окр. шумара пете класе Шумске Управе у Штипу **Станојла Миљковића**, окр. шумара исте класе Шумске Управе у Кичеву; за подшумара прве класе Шумске Управе у Новом Пазару **Јанка Бојанића**, подшумара исте класе Окр. Шумске Управе у Краљеву, — сву седморицу по службеној потреби. — За подшумара прве класе Шумске Управе у Пријепољу **Владимира Тодоровића**, подшумара исте класе Шумске Управе у Новом Пазару, — по молби, — и за административног чиновника у рангу подшумара треће класе Шумске Управе у Битољу **Радисава Којића**, административног чиновника исте класе Окружни. Шум. Управе у Бајиној Башти, — по службеној потреби; за управитеља Шум. Управе у Олову **Теодора Спијевака**, шум. савјетника и управитеља Шум. Управе у Шинову; за управитеља Шум. Управе у Фојници **Мавра Монтекуколија**, шумарника и управитеља Шум. Управе у Олову; за управитеља Шум. Управе у Варешу **Алфреда Форкапића**, шум. савјетника и референта Сеоског Среског Поглаварства у Бањој Луци; за управитеља Шум. Управе у Шинову, **Душана Шливића**, шум. инжењерског асистента код Дирекције Шума у Сарајеву; за шумарског референта код Среског Поглаварства у Бос. Градишци, **Вукашина Амиџића**, надшумара 1. кл. код Дирекције Шума у Сарајеву; за шумарског референта код Среског Поглаварства у Сауском Мосту, **Фердинанда Асмана**, шумара 2. класе и шумарског референта код Среског Поглаварства у Љубушком; за шумско-техничког помоћника код Шумске Управе у Бусовачи, **Виктора Винша**, подшумара код Среског Поглаварства у Бугојну, све по потреби службе. — За административног чиновника у рангу подшумара друге класе при Шумској Управи у Београду **Ранка Ж. Љубинковића**, привременог подшумара друге класе при истој Управи; за кр. шумарског инжењера у IX. чин. разреду код Кр. Дирекције Шума у Апатину **Николу Ј. Поповића**, шумарског надповјереника истог чиновног разреда код Кр. Жупанијске Области у Осјеку, — по потреби службе; Господарственом Уреду имовне општине градишке у Новој Градишци **Стјепана Шимића**, шумарског савјетника код Господарственог Уреда

имовне општине огулинске; за управитеља котарске шумарије имовне општине бродске у Броду **Фрању Нефоровића**, шумарског савјетника и управитеља котарске шумарије имовне општине градишке у Новој Градишки; господарственом уреду имовне општине бродске у Винковцима **Изидора Крчека**, шумарника и управитеља котарске шумарије у Отоку; за управитеља котарске шумарије у Старим Микановцима **Антуна Томљеновића**, шумарника и управитеља котарске шумарије у Плетерници; господарственом уреду имовне општине бродске у Винковцима **Ивана Муравића**, шумарника и управитеља котарске шумарије у Броду; за управитеља котарске шумарије имовне општине огулинске у Брињу **Данијела Станишића**, шумарника шумарије имовне општине бродске у Црни; за управитеља котарске шумарије имовне општине градишке у Новој Градишки **Андреју Фрушића**, шумарника код господарственог уреда имовне општине градишке у Новој Градишки; за управитеља котарске шумарије имовне општине оточке у Перушићу **Миховилу Пећину**, шумарског надинжињера и управитеља котарске шумарије имовне општине огулинске у Брињу, господарственом уреду имовне општине бродске у Винковцима **Здравка Јербића**, шумарско-инжињерског пристава и управитеља котарске шумарије у Перушићу и за управитеља котарске шумарије у Отоку **Мију Корочеца**, шумарско-инжињерског пристава код господарственог уреда имовне општине бродске у Винковцима, све по потреби службе; господарственом уреду имовне општине у Винковцима **Петра Остојића**, апсолвента Господарско Шумарског Факултета у Загребу; за кот. шумара првог разреда у X. чиновном разреду у Херцеговном **Стјепана Павличевића**, котарског шумара истог разреда у Супетру на Брачу, са досадашњом платом и припадностима, — по потреби службе; за шумарског инжињера у IX. чиновном разреду са годишњом платом од 2800 динара, код господарственог Уреда имовне општине бродске у Винковцима **Сеида Сеферовића**, шумарског инжињера истог чиновног разреда код Шумске Управе у Средњем, — по потреби службе; за шумарског саветника у седмом чиновном разреду и управитеља шумарије имовних општине слуњско-банских у Петрињи **Петра Влатковића**, шумарског надинжињера осмог чиновног разреда и управитеља исте котарске шумарије; код Кр. Жупанијске Области у Огулину **Бартола Плешка**, шум. надзорника Кр. Жупан. Области у Вуковару, — по потреби службе; код Кр. Жупанијске Области у Вуковару **Љубомира Бугаревића**, шумарског надзорника код Кр. Котарске Области у Дарувару, — по потреби службе; код Кр. Котарске Области у Дарувару **Николу Першића**, шумарског повјереника код Шумарског Одежа Министарства Шума и Рудника у Загребу, — по потреби службе; код Кр. Котарске Области у Осеку **Радована Бабина**, шумарског инжињера истог чиновног разреда и управитеља Шумске Управе у Бачкој Паланци, — на властити трошак; за управитеља Шумске Управе у Бачкој Паланци **Ђуру Милића**, шумарског инжињера код Кр. Дирекције Шума у Апатину, — по потреби службе.

У Београду, 5. јула 1923. год.

За инспектора треће класе Генералне Дирекције Шума инж. **Јована Краљевића**, секретара прве класе исте Дирекције; за шумара 1. класе у деветом чиновном разреду са платом годишњих 2800 динара **Милана Бујића**, шумара 2. класе код Среског Поглаварства у Приједору; за контрактуалног шумарског

инжињера у деветом чиновном разреду са платом годишњих 2800 динара **Глигорија Кушљарјева**, контрактуралног надшумара 1. класе код Дирекције Шума у Сарајеву; за дефинитивне чиновнике: шумарског савјетника **Николу Миљуша**, код Генералне Дирекције Шума Министарства Шума и Рудника у Београду, шум. сав. **Романа Сарнавку**, код шум. упр. у Средњем; подш. **Јураја Ивелића** код Шум. Упр. у Турбету, подш. **Бечу Челика** код Шум. Упр. у Хан Пјеску; за владиног савјетника у шестом чиновном разреду са платом годишњих 5500 динара код Дирекције Шума у Сарајеву **Дра. Димитрија Милошевића**, владиног тајника и правног референта код исте Дирекције; за шумарског референта код Среског Поглаварства у Стоцу **Драгутина Остермана** шумара 1. класе код Шумске Управе у Олову по потреби службе.

У Београду, 13. јула 1923. год.

За шумарског референта код Среског Поглаварства у Дервенти **Трифун Макића**, надшумара прве класе и шумарског референта код Среског Поглаварства у Ливну; за шумарског референта код Среског Поглаварства у Ливну **Анту Милошевића**, шумарника и шумарског референта код Среског Поглаварства у Дервенти, обојицу по потреби службе; за шумарске инжињерске асистенте у деветом чиновном разреду у привременом стању са плаћом годишњих 2000 динара код Дирекције Шума у Сарајеву апсолвента Господарско-Шумарског Факултета у Загребу: инж. **Ђорђа Савића** из Ирига, инж. **Милорада Лозјанина** из Грка, и инж. **Јосима Сендића** из Негославаца; за шумарску канцелистицу у једанајестом чиновном разреду у привременом стању са платом годишњих 1600 динара код Дирекције Шума у Сарајеву; за шумарског референта код Среског Поглаварства у Бихаћу **Леополда Шрајбера**, надшумарника и управитеља Шумске Управе у Бихаћу, за шумско-техничког помоћника код Шумске Управе у Турбету **Бошка Мацановића**, подшумара код Шумске Управе у Бусовачи, обојицу по потреби службе.

За инспектора прве класе у Генералној Дирекцији Шума **Саву Вучетића**, инспектора друге класе исте дирекције; за подшумара прве класе при Шумској Управи у Алексинцу **Богомира Шинковца**, апсолвента Високе Шумарске Школе у Загребу; за подшумара прве класе при Шумској Управи у Ивањници **Драгића Радовановића**, подшумара исте класе при Шумској Управи у Ужици, — по потреби службе; за подшумара прве класе при Шумској Управи у Ужице **Глигорија Шљеровића**, подшумара исте класе при Шумској Управи Ивањници, — по гасни; за управитеља Шумске Управе у Каљу **Ивана Цвикелсдорфера**, шумарског саветника код Дирекције Шума у Загребу; за управитеља Шумске Управе у Соколовцу **Илију Лончара**, шумарског надинжињера и управитеља Шумске Управе у Врановини; Дирекцији Шума на Сушаку **Бранка Дујића**, шумарског инжињера и управитеља Шумске Управе у Моровићу; за управитеља Шумске Управе у Моровићу **Бранка Рукавину**, шумарског инжињера и управитеља Шумске Управе у Жупањи; за управитеља Шумске Управе у Жупањи **Адама Микића**, шумарског инжињера и управитеља Шумске Управе имовне општине I. Банске у Вргинмосту; за управитеља Шумске Управе у Врановини **Бранка Дракулића**, шумарског инжињера и управитеља Шумске Управе у Соколовцу, за управитеља котарске шумарије имовне општине I. Банске у Вргинмосту **Захарија Бабића** шумарског инжињера и управитеља Шумске Управе у Лес-

ковцу; за управитеља Шумске Управе у Лесковцу **Иву Шверка**, шумарско-инжињерског пристава код Шумске Управе у Костајници, све по потреби службе; за шумарског надинжињера и управитеља Котарске Шумарије Имовне Општине Бродске у Отоку **Данила Станишића**, шумарског надинжињера и управитеља Котарске Шумарије у Брину; за управитеља Котарске Шумарије Имовне Општине Бродске у Плетерници **Мију Корошеца**, шумарског инжињера и управитеља Котарске Шумарије у Отоку; за шумарско-инжињерског пристава у десетом разреду Господарственог Уреда Огулинске имовне општине у Огулину **Стјепана Мишку**, апсолвента Господарско Шумарског Факултета у Загребу; за акцесисту у једанајстом чиновном разреду са годишњом платом од 1600 динара код Господарственог Уреда Имовних Општина Служско-Банских са седиштем у Глини **Јсву Вуичића**, надаугара имовне општине I. Банске; Кр. Котарској Области у Дугом Селу **Дану Храниловића**, кр. шумарског надповјереника код Кр. Котарске Области у Делницама, — по молби; Кр. Котарској Области у Делницама — са седиштем у Фужинама **Милутина Лончара**, кр. шумарског надповјереника истог чиновног разреда код Кр. Котарске Области у Дугом Селу, по треби службе; за писарничког официјала једанајстог чиновног разреда са одговарајућом платом при Делиблатској Шумској Управи са седиштем у Белој Цркви **Ивана Кларића**, писарничког официјала истог чиновног разреда исте плате Шумске Управе у Делиблату, по потреби службе; за шумарске инжињере у деветом чиновном разреду шумарско-инжињерског пристава десетог чиновног разреда и то: **Фабијана Јурковића** управитеља Кр. Шумске Управе у Јасенку; **Ђуру Кангргу** управитеља Кр. Шумске Управе у Шкарама; **Јосипа Хермана** на служби код Кр. Дирекције Шума на Сушаку; **Звонимира Перца** на служби код Кр. Дирекције Шума у Загребу; **Борислава Ковачића** управитеља Кр. Шумске Управе у Мркопљу; **Љубомира Марковића** на служби код Кр. Дирекције Шума у Винковцима; **Михаила Мајдрицу** на служби код Кр. Дирекције Шума у Загребу; **Захарија Бабића** управитеља Кр. Шумске Управе у Љесковцу; **Мију Корошеца** управитеља Котарске Шумарије у Отоку; **Здравка Јербића** на служби код Господарственог Уреда Имовне Општине Бродске у Винковцима; и **Јанка Буцалића** на служби код Господарственог Уреда Имовне Општине Градишке у Новој Градишци — остављајући их и надаље на досадањем месту службовања; за подшумара прве класе при Шумској Управи у Краљеву **Станка Кариолића**, апсолвента Господарско Шумарског факултета у Загребу.

На Вледу, 29. јула 1923. год.

*

Na predlog Našega Ministra Šuma i Rudnika postavljamo u trajno stanje pokoja sa penzijom, koja im po godinama službe pripada:

По сопственој молби: **Venceľa Lemberga**, шумара прве класе код Шумске управе у Busovači; **Franju Šurisa**, шумара друге класе код Среског Поглаварства у Грачањци; **Ivana Peroševića**, шумара друге класе код Шумске Управе у Varešu;

По потреби службе: **Nikolu Šćurovskoga**, шумарског савјетника код Среског Поглаварства у Бићацу; **Franju Klementa**, шумара прве класе код Шумске Управе у Илди; **Milina Bujića**, шумара прве класе код

Sreskog Poglavarstva u Prijedoru; Vilima Kema, šumara druge klase kod Direkcije Šuma u Sarajevu; Ivana Pehu, šumara druge klase kod Seoskog Sreskog Poglavarstva u Banja Luci; Ferdinanda Denca, šumara prve klase kod Seoskog Sreskog Poglavarstva u Banja Luci; Franju Kincla, šumara druge klase kod Sreskog Poglavarstva u Srebrenici; Huberta Koha, šumara druge klase kod Šumske Uprave u Drvaru; Ljudevita Urliha, građevinskog oficijala kod Direkcije Šuma u Sarajevu; Pavla Pavičića, pisarničkog oficijala kod Direkcije Šuma u Sarajevu; Jakoba Jukića, podšumara kod Sreskog Poglavarstva u Ljubuškom u srezu Posušju; Saliha Čelikovića, podšumara kod Sreskog Poglavarstva u Duvnu; Josipa Linsharta, podšumara kod Šumske Uprave u Bosanskoj Dubici;

Da se stavi po molbi u stanje pokoja s pravom na penziju, koja mu po godinama službe pripada Viktor Dralka, šumar prvog razreda na sekvestriranom veleposjedu Snežnik kod Rakeka.

Na Bledu, 29. jula 1923.

Na predlog Našeg Ministra Šuma i Rudnika, a po saslušanju Našega ministarskog Saveta rešili smo i rešavamo:

Da se Josif Bepalec, okr. šumar pete klase šumske uprave u Prijezpolju, na osnovu § 70. Zakona o činovnicima građanskog reda stavi u stanje pokoja s penzijom koja mu pripada po godinama službe; da se Marko Boko, podšumar prve klase okružne šumske uprave u Vranji i Dragoslav Vesličković, podšumar prve klase šumske uprave u Đevdeliji, na osnovi § 76. Zakona o činovnicima građanskog reda otpuste iz državne službe; da se Vladimir Đ. Marković, inspektor prve klase Generalne Direkcije šuma, na osnovu § 69. Zakona o činovnicima građanskog reda stavi u stanje pokoja s penzijom koja mu pripada po godinama službe; da se stave u stanje pokoja s pravom na penziju, koja im po god. službe pripada: Juraj Demetrović, kr. zemaljsko šumarski savetnik u šestom činovnom razredu kod Šumarskog odsjeka Ministarstva Šuma i Rudnika u Zagrebu na osnovu § 29. Zakona od 5. avgusta 1914., pošto je napunio zakonom propisane godine starosti; Srećko Majer, šumarski nadzornik u sedmom činovnom razredu kod Šumarskog Odsjeka Ministarstva Šuma i Rudnika u Zagrebu, na vlastitu molbu; Josip Gulin, šumarski nadzornik u osmom činovnom razredu kod Kr. Kotarske Oblasti u Zagrebu, na vlastitu molbu.

Na predlog Našeg Ministra Šuma i Rudnika odlikujemo: Našim ordenom Sv. Save trećeg stepena:

Jovana A. Bukovalu, načelnika Generalne Direkcije Šuma.

U Beogradu, 5. jula 1923. god.

Da se Rudolf Erni, kr. zemaljsko-šumarski savetnik i izvestitelj kod županijske oblasti u Zagrebu na vlastitu molbu stavi u stanje pokoja sa pravom na penziju, koja mu po godinama službe pripada.

Da se stave u stanje pokoja sa pravom na penziju, koja im po godinama službe pripada:

Milan Đureković, šumarski nadzornik I. razreda u sedmom činovnom razredu kod Šumarskog odsjeka Ministarstva Šuma i Rudnika u Zagrebu; Dragutin Mocnaj, šumarski nadzornik I. razreda u sedmom činovnom

razredu, kod šumarskog odseka Ministarstva Šuma i Rudnika u Zagrebu; Milan Žibrat, šumarski nadzornik II. razreda u osmom činovnom razredu kod Županijske oblasti u Zagrebu; Gašo Vac, šumarski nadzornik II. razreda u osmom činovnom razredu kod Županijske oblasti u Varaždinu.

Umrli su:

† Dragan Lončarić,

sin uvaženog industrijalca u Skradu Josipa Lončarića, preminuo je naglom smrću 3. o. mj. na Sušaku u 28. godini. Bio je vrlo spreman, teoretski i praktički izobražen šum. industrijalac, koji je već u mladoj dobi razvio zavidnu energiju i postigao lijepe uspjehe u našoj vanjskoj drvnoj trgovini.

J. Š. U. gubi u njemu člana utemeljača, Šum. list suradnika, a šum. privreda odličnog stručnjaka.

Lahka mu zemlja!

	Iz uredništva i uprave.	
--	--------------------------------	--

Ispravi!

U imeniku članova, priloženom 8. broju Šum. lista, dogodilo se, da su imena nekoje gg. članova s visokoškolskom spremom štampana bez naslova »ing.«, na koji imaju pravo. Umoljavamo dot. gospodu, da nam jave svoja imena radi ispravka. Za sada smo saznali ove pogreške, koje ispravljamo:

Ing. Freškura Dragutin, Sarajevo; Ing. Kelez Marin, Dubrovnik; Ing. Marčić Josip, Makarska.

Upozorenje.

Umoljavaju se sva gg. članovi i pretplatnici Udruženja, da novčane pošiljke, kao i sve dopise, koje upravljaju na Jugoslovensko Šumarsko Udruženje, upućuju na adresu: Zagreb, Vukotinovićeve ul. 2 (a ne Kipni trg).

P. n. gg. članovima J. Š. U. na znanje.

Radi velikih izdataka 7. i 8. broja Šumarskog Lista kao i posebnog otiska Zakona o šumama izdajemo ovaj broj u smanjenom obujmu. Molimo gg. članove, da to izvole uvažiti.

Uredništvo.

Obavijest.

Glavna skupština u Ljubljani zaključila je, da se iz Udruženja brišu svi oni članovi, koji unatoč opomena nisu do sada platili dužnu članarinu. Osim toga je zaključeno, da se dužne svote utjeraju sudbenim putem.

Pozivaju se stoga svi članovi, koji još duguju na članarini, da istu što prije pošalju na adresu: Jugoslovensko Šumarsko Udruženje, Zagreb, Vukotinovićeve ul. 2.

Dugovina je vidljiva iz izkaza članova, koji je priklopljen 8. broju Šumarskog Lista.

Natečaj.

Kot samostojen upravitelj večjega gozdnega posestva v Sloveniji

z žago (pilano) in malim poljskim obratom se sprejme strokovnjak z organizatorično zmožnostjo.

Prakso mora imeti zlasti v lesni industriji in kupčiji. Znanje slovenskega ali hrvatskega ter nemškega jezika v besedi in pisavi potrebno. Na razpolago stanovanje in običajni deputati. Oferte, iz katerih mora biti razvidna dosedanja praksa in zahteva glede plače je vpslati na upravo Šum. Lista pod „Gozdno veleposestvo“.

Natječaj.

Šumski ured vlastelinstva u Vukovaru traži ŠUMARSKOG PRISTAVA.

Aspiranti za ovo mjesto moraju biti stručno naobraženi, spretni risači i vješti hrvatskom jeziku. Prednost imaju oni, koji su bili već zaposleni kod uređivanja šuma. Ovo je mjesto na godinu dana provizorno, plaća po dogovoru. Molbe sa prepisima svjedočaba i kratkim opisom života nek se šalju na šumski ured u Vukovaru.

Fazane i lapene divlje

(lapin de garenne) za priplod ko može
liferovati?

Pisati o ceni i ostalom:

Požarev. Lovačkom Udruženju, Požarevac, Srbija

Objava licitacije ogrevnog drva.

Kod Kr. Direkcije Šuma u Vinkovcima, prodavaće se dana 10. septembra ov. god. u 10 sati javnom ofertalnom licitacijom ogревно drvo radeno prošle zime u proredima, i to:

Redni broj grupe	Kr. šumska uprava	Mesto, gde se drva nalaze složena	Količina pr. m.	Vrsta drva	Rok za otpremu	Procenbena vrednost Din
1	Morović	Obala Studve (pritoka Bosuta)	2100	mešano: hrast, jasen, brest, topola	do kraja ove godine	126.000
2		Obala Spačve (pritoka Studve)	802	mešano: hrast, brest, jasen	isto	56.140
3	Nemci	Željeznička stanica Otok	1210	isto	Po nagodi za stovarište	121.000
4		Srez Deš kod otvorene pruge Otok-Brčka (stovariš. Societe)	653	isto	Do kraja ove godine	45.710
5	Županja	Kod panja u srezu Lože	777	mešana: grab, hrast, jasen i brest	isto	38.850

Drva su u glavnom oblice.

Opšti uslovi.

1. Pismene ponude imaju se predati u valjano zapečaćenom zavoju pro- videne sa 20 Din taksenih marka. Ponudene sume moraju biti rukom pisane sa arapskim brojkama i pismenima. Na zavoju ponude mora biti jasno napisano: Ponuda za ogревно drvo od ponudjača... za grupu broj....

Ponude se imaju predati najkasnije do 11 sati dana 10. septembra ov. god. kod blagajnice Kr. Direkcije Šuma u Vinkovcima.

Ponudi ima priležati vadium od 5% (pet) od procenbene vrednosti, bilo u gotovom novcu, bilo u državom zagaranтовanim hartijama od vrednosti ili onima vrednostnim hartijama, kojima država priznaje valjanost jamstva.

U ponudi mora ponudjač da izjavi, da su mu svi uslovi licitacije kao i zapisnika licitacije, koji zastupa ugovor dobro poznati, da na njih u celosti pristaje i da im se pokorava.

3. Ponude se mogu podnašati samo na svaku grupu zasebice.

4. Ponude podnošene posle određenog roka, nadalje telegrafske i komula- tivne ponude, ne će se uzeti u obzir.

5. Kupovina se plaća kod blagajnice Kr. Direkcije Šuma u Vinkovcima u roku od 14 dana od dana saopštenja, da je licitacija odobrena.

Kod plaćanja kupovnine, dužan je kupac još platiti na kupovninu 0.8% raznih doprinosa.

6. Svi detaljniji uslovi licitacije mogu se saznati za radnog vremena kod Kr. Direkcije Šuma u Vinkovcima, te Kr. Šumske Uprave u Moroviću, Nemci i Županja.

U Vinkovcima, dne 10. avgusta 1923. god.

Kr. Direkcija Šuma u Vinkovcima.

Broj: 129 ex 1923.

Oglas dražbe jelovih stabala.

Na osnovu otpisa Šumarskog Odsjeka Ministarstva šuma i rudnika od 10. srpnja 1923. god. broj 5005 razpisuje se ovime javna dražba vrhu:

a) 2.425 kom. jelovih stabala nalazeći se u šum. predjelu »Ravno« zemlj. zajednice Bribir. Stabla su obilježena brojevima 1041—3465 a imaju 6.369 m³ tvoriva, te se stavljaju na javnu dražbu uz isključnu cijenu od 382.179 Din.

b) 1575 kom. jelovih stabala nalazeći se u šum. predjelu »Plovanova glavica, Patina glavica Jordan i u Tihovu«. Stabla su obilježena brojevima 3466—5040 a sadržavaju 4.344·73 m³ tvoriva, te se stavljaju na dražbu uz isključnu cijenu od 260.683 Din 80 p.

c) 1280 jelovih stabala nalazeći se u šum. predjelu »Žuvin dolac Pod livade, koja su označena brojevima 3141—6320 a sadržavaju 3218·30 m³ tvoriva, te se stavljaju na javnu dražbu uz isključnu cijenu od 160.915 Din.

d) 1.680 kom. jelovih stabala, označenih brojevima 6.321—8000, nalazeći se u šum. predjelu »Bučani Gradina«. Stabla sadržavaju 4.774·80 m³ građe, te se stavljaju na javnu dražbu uz isključnu cijenu od 238.740 Din.

Goriva ostaju u svim skupinama na raspoložbu ovlaštenicima zemlj. zajednice Bribir.

Dražba će se obdržavati dne 25. rujna 1923 god. točno u 10 sati prije podne u uredu kr. kotarske oblasti u Novom, samo putem pismenih ponuda.

Ponuda može glasiti na pojedinu skupinu pod a, b, c i d. zasebice, a može biti i kumulativna za više skupina. Na omotu ponude imade se točno označati skupina, na koju ponuda glasi.

Rok za sječu — izradbu i izvoz drva ustanovljuje se do konca mjeseca kolovoza 1925 (pete).

Ponude ispod isključne cijene, uvjetne ponude kao i ponude obložene ne potpunom jamčevinom, te naknadno stigle ponude ne će se uzeti u obzir.

Ponude imadu biti propisno biljegovane i imadu sadržavati:

1. Ime kupca i obitavalište nudioca.

2. Skupinu i ponuđenu svotu, izkazanu brojevima i slovima.

3. Izjavu ponuditelja, da su mu dražbeni uvjeti dobro poznati i da iste bezuslovno prihvaća.

Ponudu imade nuduoc vlastoručno potpisati, te predložiti žaobinu iznosu od 10% isključne cijene.

Ponude se imadu predati u uružbeni zapisnik kr. kotarske oblasti u Novom najkasnije do 26. rujna 1923 do 10 sati prije podne.

PotANJI uvjeti stoje na uvid šum. tehn. izvjestitelja kr. kot. oblasti.

Upravitelj kr. odsj. savjetnik, *Špun Stričić*, v. r.

U Bribiru dne 9. kolovoza 1923.

Zemljišna zajednica Urbarna Općiba.

Oglas.

Kod šumske uprave u Varešu prodavati će se **dne 7. septembra 1923 u petak u 10 sati** putem javne usmene i pismene dražbe oko 1000 kub. met. jelovog i omorovog drveta, koje se nalaze u šumi Račkonca potok predjel Potoci odjel 295 c.

Isključena cijena iznaša 56 Din (petdeset šest) prosječno po kub. met.

Svaki nudioc mora položiti prije početka dražbe 5600 Din u gotovom ili u drž. bonovima, te 20 Din taksenih maraka.

Pismene ponude sa vadijem i 20 Din takseni maraka treba poslati šumskoj upravi zapečaćene i moraju stići najdulje do 7. septembra u 10 sati.

Svatom reflektantu stoji slobodno prije dražbe šuma razgledati, a pogodbe kupnje prodaje izloženi su na uvid kod potpisane uprave.

Ministarstvo Šuma i Rudnika bira slobodno između usmenih i pismenih ponuda i može sve bez navođenja razloga odbiti.

Šumarija Vareš.

Dražba hrastovih stabala.

Na temelju dozvole Ministarstva za Šume i Rudnike od 20. juna o. g. broj 17.711 ex 1923., prodavati će se **dne 1. listopada 1923. god.** kod ravnateljstva nadbiskupskih dobara u Zagrebu, Vlaška ulica kbr. 75. sva hrastova stabla u vl. šumi Mladi i Stari Gaj u odjelu 81, 82, 83, 85, 86, 87 i 88 sa podstojnim neposječenim drvećem. —

Naročito se iziće, da se stabla u odjelu 84. ne prodaju, jer su ostavljena za stabilničku prodaju seljacima. —

Šuma je udaljena od stanice Prečec I do 1 $\frac{1}{2}$ km.

Izdavak iz dražbenih uvjeta:

1. Dražba će se obdržavati samo putem pismenih ponuda. Usmene, brzojavne i uvjetne ponude se ne primaju.

2. Ponuda mora biti propisno biljegovana sa biljegom od 20 Din i obložena sa 5% (pet) žaobine od ponudene svote bud u gotovom novcu, bud u ovozemnim državnim ili inim u kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca zakonitu popisnu sigurnost imajućim vrijednosnim papirima — i predane na dan dražbe do 10 sati prije podne u urudžbeni zapisnik ravnateljstva nadbiskupskih dobara u Zagrebu — Vlaška ulica broj 75. Punomoćnici moraju se u ponudi iskazati valjanom punomoći.

U ponudi se ima točno navesti, da su nudiocu svi dražbeni uvjeti poznati, te da na iste bez svakog prigovora pristaje.

Vrijednosni papiri položeni u ime 5% žaobine imadu se u ponudi navesti poimenično uz oznaku broja i serije, a moraju biti obloženi sa kuponima i talonima. — Ponudena svota mora biti izražena u brojevima i slovima u dinarskoj vrijednosti.

3. Svaka ponuda obvezatna je za nudioca od časa kada ju preda.

4. Ponude otvorit će se povjerenstvo dne 1. listopada 1923. u pisarni ravnateljstva nadbiskupskih dobara.

Prodavaoc si pridržaje potpunu slobodu i pravo prihvatiti ponudu koju hoće, kao i eventualno neprihvatiti ni jednu, a o razlozima prihvata ili neprihvata nije dužan dati nikome razjašnjenja.

5. Nedostalcima vratiti će se žaobina, čim uslijedi odluka koja se od ponuda prihvaća. Do toga pako dana odriču se nudioci rokova određenih u § 862. o. g. z. za prihvrat ponude.

6. Svi ostali potanji dražbeni uvjeti mogu se saznati za vrijeme uredovnih sati kod uprave šuma nadarbine nadbiskupije zagrebačke u Zagrebu — Vlačka ulica 75.

U Zagrebu, dne 10. kolovoza 1923.

Ravnateljstvo nadbiskupskih dobara.

Broj 3202/23.

Oglas dražbe.

Kod kr. Direkcije Šuma na Sušaku prodavati će se **dne 7. septembra 1923** u 11 sati prije podne putem pismenih ponuda opaljena jelova, smrekova i bukova stabla u području kr. šumskih uprava u Kosinju, Otočcu i Škarama i to:

Tek. broj	Šumska uprava	Šumski predjel		Broj sta-bala	Jela i smreka m ³		Bukva m ³		Isključna cijena	Jamče-vina
		sjek.	okr.		gradivo	gorivo	gradivo	gorivo		
									Din	Din
1	Kosinj	A I.	6 i 7	6111	865	2018	2000	7070	162.573	16.260
2	Otočac	A II.	16	6482	2431	1357	154	1130	173.224	17 330
3	Škare	A IV.	23 i 26	1535	635	342	193	830	114.419	11.450

Dostalac je dužan platiti i 0.8% raznih prinosa, 5% za pošumljenje paljevine i troškove konsignacije.

U koliko se još naknadno pronade opaljenih stabala na istim mjestima biti će dostalac dužan da ih preuzme uz istu cijenu koja je na dražbi polučena i iste uvjete.

Uslovi:

1. Primaju se samo zatvorene — do 11 sati prije podne gore određenoj dana kod ove Direkcije predane — pismene ponude taksirane s 20 Din s priloženom potvrdom o uplati 10% žaobine od isključne cijene u gotovom ili vrijednosnim papirima, kojima država priznaje valjanost jamstva. Kasnije predane ponude, brzojavne, nepotpuno ili nikako taksirane neće se uzeti u obzir.

2. U ponudi treba naročito istaknuti, da su nudiocu poznati svi uslovi prodaje te da ih u cjelosti prihvaća.

3. Gospodinu Ministru Šuma i Rudnika pristoji pravo, da prihvati koju god ponudu bez obzira na visinu iste.

4. Svi poblži uslovi, obrazac ponude te napis na omotu ponude mogu se saznati kod kr. Direkcije Šuma na Sušaku i kr. šum. uprave u Otočcu, Kosinju i Škarama, a idobiti uz odštetu od 15 Din kod kr. Direkcije Šuma na Sušaku.

5. Ponudi se mora priložiti uvjerenje nadležne trg. obrtničke komore, da je natjecatelj protokolirani trgovac drvom.

Sušak, dne 8. augusta 1923.

Kr. Direkcija šuma na Sušaku.

ОГЛАС.

Код Среског Поглаварства у Травнику продаваће се **дне 17. септембра 1923.** у 10 сати прије подне путем јавне писмене и усмене дражбе око 10.000 (десетхиљада) просторних метара буковог огревног дрвета у државној шуми Голешко Сооје са искљичном цијеном од 24.75 (двадесетчетири динара 75 пара) за просторни метар буковог огревног дрвета.

Сваки нудиоц мора положити прије почетка дражбе вадиф у износу од 24.750 Динара (двадесетчетирихиљаде седемстопедесет) и таксену марку од 20 Динара.

Страни поданици полажу двоструки вадиф.

Писмене понуде са вадифем и таксеном марком од 20 Динара треба послати запечаћене среском поглаварству у Травнику и морају стићи најкасније до 17. септембра 1923. у 10 свти.

На омоту мора бити написано »Понуда« на 10.000 прост. метара буковог огревног дрвета.

Стоји свакоме рефлектанту слободно да шуму прије дражбе разгледа.

Погодбе купње и продаје изложене су на увид у соби број 14. среског поглаварства Травник.

Дражба се неће обдржавати ако истој не приступе макар три (3) озбиљна нудиоца.

Неће се никако уважити накнадне понуде или очитовања.

Након свршетка усмене дражбе отвориће се и прочитат писмене понуде.

Досталац мора да носи све трошкове расписа ове дражбе.

Купац је дужан платити Југословенском Шумарском Удружењу принос од 0.1% (посто) од цијеле куповнине.

Господин Министар Шума и Рудника у Београду бира слободно између свих приспјелих понуда и може све и једну одбити без да наведе разлоге.

Срески травнички поглавар

Поглавар среза Сребреничког. Број 4599, дне 10. августа 1923. Сребреница.

Објава.

Код среског поглаварства у Сребреници, продаваће се **дне 11. септ. 1923.** у 10 сати прије подне путем јавне усмене и писмене дражбе 200 м³ црног борског дрвета од стабала на пању.

То се дрво налази у шуми »Зарадовина« опћина Лука и стоји свакоме рефлектанту на вољи, да дрво прије дражбе разгледа.

Искљична цена изнаша попречно 57 Дин по кубном метру.

Сваки нудиоц мора прије почетка дражбе положити вадиф од 1140 Дин и таксену марку од 20 Дин. Страни припадници треба да положи двоструки вадиф.

Писмене понуде са вадием и таксеном марком од 20 Дин треба послати запечаћене поглавару среса у Сребреници и морају стићи најкасније до 11. септембра 1923. до 10 сати.

Погодбе купње и продаје могу се добити код средњег погварства у Сребреници.

Неће се никако уважити накнадне понуде или очитовања.

Дирекција Шума у Сарајеву бира слободно између стављених понуда те може све и једну одбити без наведеног разлога.

ДИРЕКЦИЈА ШУМА У САРАЈЕВУ.

Број 22.723. — Д. Ш.

Сарајево, дне 7. августа 1923.

Оглас.

Код Дирекције шума у Сарајеву продавање се **дне 15. септембра 1923.** у 10 сати путем јавне усмене и писмене дражбе око 5000 м³ бјелоборвих вјетролома и извала.

Ово се дрво налази у шумском предјелу »Гајеви« крај цесте између Кошутце и Жљебова у подручју шумске управе Хан Пјесак, те стоји сваком рефлектанту слободно да га прије дражбе разгледа.

Искљична цијена је 30 (тридесет) динара по кубичку просјечно без обзира на квалитет дрвета.

Сваки нудиоц мора положити прије почетка дражбе таксену марку од 20 динара и вадити од 18.000 динара. Страни припадници плаћају двоструки вадити.

Писмене понуде са вадием и таксеном марком од 20 динара треба послати запечаћене Дирекцији Шума у Сарајеву и морају стићи најкасније до 15. септембра 1923. у 10 сати.

Погодбе купње и продаје изложене су на увид код Дирекције Шума у Сарајеву соба број 92.

Неће се никако уважити накнадне понуде и очитовање.

Купац је дужан платити Југословенском Шумарском Удружењу принос од 0.1% од цијеле куповнине.

Господин Министар Шума и Рудника бира слободно између стављених понуда а може све и једну одбити без да наведе разлоге.

До решења везани су нудиоци на своје понуде.

Бр. 768/1293.

Продаја врбовог и тополовог дрвета на пању.

На основу наредбе Дирекције Шума у Апатину бр. 3498/1923 продаје Шумска Управа у Панчеву путем писмених понуда у државној шуми а у котару општине Острова врбови и тополови дрвни материјал у ниже набројеним сечама:

I.

Дне 3. септембра 1923 продаје се:

1. »Острове« 103.7 к. ј. искљична цена 590.000 Дин, кауција 59.000 Дин.

II.

Дне 4. септембра 1923. продаје се:

2. »Мала Титра« 3.2 к. ј. искљична цена 19.000 Дин, кауција 1900 Дин.
3. »Дубовић« 11.— к. ј. искљична цена 145.000 Дин, кауција 14.500 Дин.
4. »Средопрудњак« 35.2 к. ј. искљична цена 225.000 Дин, кауција 22.500 динара.

III.

Дне 5. септембра 1923. продаје се:

5. »Острово« источни део 34 к. ј. искљична цена 256.000 Дин, кауција 25.600 Дин.

Дне 6. септембра 1923. продаје се:

6. »Острово« западни део 43.— к. ј. искљична цена 315.000 Дин, кауција 31.500 Дин.

Услови:

1. На сечи под 3. »Дубовић« осим меког дрвета продаје се и сво тврдо дрво (храст и брест.)
2. Писмене понуде имају се предати најкасније до 10 сати пре подне у означене дане лицитације, где ће се јавно отворити у 11 сати пре подне.
3. За сваку поједину сечу треба предложити посебну понуду у засебном омоту.
4. Свака понуда мора бити биљегована са биљегом од 20 Дин.
5. У име кауције се прима само готов новац или вредносни папири 7%-ног држ. зајма.
6. Ближи услови лицитације и уговора могу се видети код Шумске Управе у Панчеву.

Шумска Управа у Панчеву.

Prva medjimurska tvornica pletene žice i željeznog pokućtva

Brzjavaj: „Drotara“. d. d. u Čakovcu. Brzjavaj: „Drotara“.

Željezno pokućtvo. - Ulošci za krevete u drvenim i željeznim okvirima. - Strojno žično pletivo u svim mjerama. - Bodljikava žica. - Košare za blago. - Rešeta za šljunak. - Pera za pokućtvo. Čistila za noge. - Bravarske željezne konstrukcije. - Najpreciznije izradjene ograde za vile, parkove, željezne kapije i vrata etc. etc.

Na zahtjev šaljemo bezobvezne proračune i nacрте.

USTRELJENO DIVJAČINO

srne, divje kozle, divje prašiče, zajce,
fazane, jerebice, kljunače, divje race

K U P U J E

vsaki čas in vsako množino po naj-
višjih cenah od oddajnih postaj

E. V A J D A

veletrgovina z divjačino

ČAKOVEC, Medjimurje, Jugoslavija.

Tel. int. št. 59, 4, 3. Brzljavi: Vajda Čakovec.

Večje love prevzemamo potom naših
organov od lovišč.

Soliden in točen obračun.

Lastne hladilne
naprave.

Lastna prodajna
mesta v največjih
tržiliščih inozemstva

„FERROSTAAL“ D. D.

ZAGREB. Wilsonov trg 7. ZAGREB.

Interurban telefon 21-48, 22-65. — List. naslov: „FERROSTAAL“ d. d.
Zagreb, Pretinac br. 216.

Željezo, čelik i željeznički materijal.

Projektiranje, gradnja i prodaja svega
materijala, potrebnog za šumske i in-
dustrijalne, uskotračne i normalne že-
ljeznice.

**Dioničarsko društvo
za eksploataciju drva
Zagreb, Gajeva ul. 32**

Telefon 16-34, 14-55, 12-38.
Brzjavi: „EXPLOITAT“.

Parna pilana i tvornica
parketa Virovitica.

Parna pilana Teslić.

Prodajni ured Banja-Luka.

Proizvadjia i eksportira:

hrastovu robu, parenu i
neparenu bukovinu, me-
kanu rezanu gradju, gorivo
drvo te parkete.

**Société Anonyme
d'Exploitation forestière
Zagreb, Gajeva ul. 32**

Téléphone 16-34, 14-55, 12-38.
Télégrammes: „EXPLOITAT“.

Scierie à vapeur et fabrique
de parquets Virovitica.

Scierie à vapeur Teslić.

Bureau de vente Banja-Luka.

Produits et exportés:

matériaux eu chêne, hêtre
étuvé et non étuvé, bois ten-
dre matériaux de construction
et matériels sciés et bois pour
chauffage et parquets.

**„CROATIA“ dioničko društvo
za industriju drva
u Zagrebu, Zrinjski trg 17**

Proizvadjia i eksportira raznovrsni drvni materijal.

Specijalna proizvodnja u Siraču kraj Pakraca:
bukov pareni in nepareni rezani materijal.

Šumska industrija

FILIPA DEUTSCHA SINOVI

Vrhovčeva ul. 1

Z A G R E B

Telefon broj 47

PARNA PILANA U TUROPOLJU.

Export najfinije hrastovine. — Na skladištu ima velike količine
potpuno suve hrastove gradje svih dimenzija.

UTEMELJENA GODINE 1860.

Osnovana godine 1846.

Prva hrvatska štedionica

u Zagrebu

Dionička glavnica Din 50,000.000.—

Pričuve „ 34,000.000.—

Ulošci preko . . „ 450,000.000.—



Podružnice:

Beograd, Bjelovar, Brod na Savi, Crikvenica, Celje, Čakovec, Daruvar, Delnice, Djakovo, Gjurjevac, Ilok, Karlovac, Kraljevica, Križevci, Ljubljana, Maribor, Mitrovica, Nova Gradiška, Novi Sad. Ogulin, Osijek gornji grad, Požega, Rijeka, Senj, Sisak, Sušak, Skoplje, Sv. Ivan Zelina, Subotica, Varaždin, Vel. Gorica, Vinkovci, Virovitica, Vukovar, Zemun, Zagreb Ilica broj 111 a.

Ispostave: Osijek donji grad, Rab.

Mjenjačnica: Zagreb Ilica broj 5.

Brzjavni naslov: PRAŠTEDIONA

Ivo Čater

moderna parna pilana

CELJE

izrađuje sve vrste piljene i tesane robe. Ima uvek na stovarištu sve vrsti građe.

Иво Чатер

модерна парна пила

ЦЕЉЕ

израђује све врсте пиљене и тесане робе. Има увек на стоваришту све врсте грађе.

Želite li biti dobro obezbjeđeni

za razne zgode u životu, obratite se nečaseći, na domaći osig. zavod

„CROATIA“ ZAGREB, MAROVSKA UL. 1.
(u vlastitoj palači)

ili na njene podružnice i glavna zastupstva: Beograd, Banjaluka, Bjelovar, Čakovac, Ljubljana, Novi Sad, Osijek, Požega, Rijeka, Sarajevo, Split, Subotica, Veliki Bečkerek i Trst gdje se primaju uz najkulantnije uslove

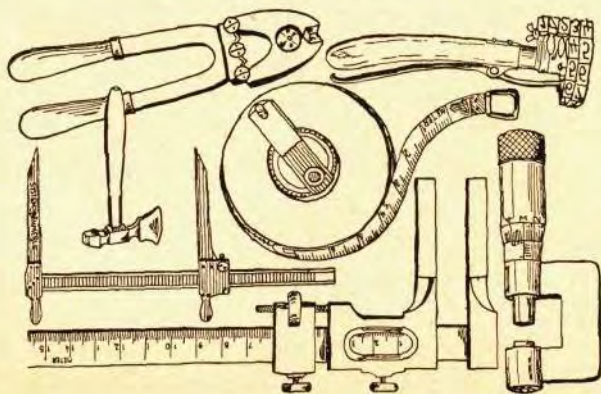
osiguranja na ljudski život u svim kombinacijama

Najnovije, najkulantnije i najprobitačnije osiguranje na doživljaj i smrt uplatom premije jedan put za vazda.

Police „Croatie“ za osiguranje života služe oficirima kao kaucija pri ženidbi.

Prva zagrebačka tvornica štamplja i pečata **IGN. JUSTITZ, rezbar ZAGREB**

STROSSMAYEROVA UL. 8. — Veliko skladište alata za doznaku i mjerene drveta; kao Göhlerovi kolobroji pro-



mjerke (klupe),
mjeračke vrpce iz
platna i čelika,
šumski čekići,
boje, krede (ot-
porne protiv kiše)
brojevi iz ocijeli i
gume i t. d.



„SLAVEKS“

dion. društvo za šumsku industriju, Zagreb.

Proizvadj a i eksportira: Rezanu hrastovinu najbolje slavonske kakvoće sa pilane Brod n./S. Parenu i neparenu bukovu gradju znamenite kakvoće sa pilane Pakrac.

„SLAVEKS“

société anonyme d'exploitation forestière,
Zagreb.

Produit et exporte: Sciage Chêne, de meilleure qualité de Slavonië de sa scierie de Brod s./S. Sciage Hêtre de la célèbre provenance de Pakrac de sa scierie de Pakrac (Slavonie) Etuvagé égal. Usine de talons en bois de Hêtre.

SLAVONIJA društvo na dionice za industriju drva

ZAGREB, Mažuraničev trg 11.

Telefon broj 20 - 56 i 17 - 22.
Osnovano godina 1904.
Zaposleno 1200 radnika.

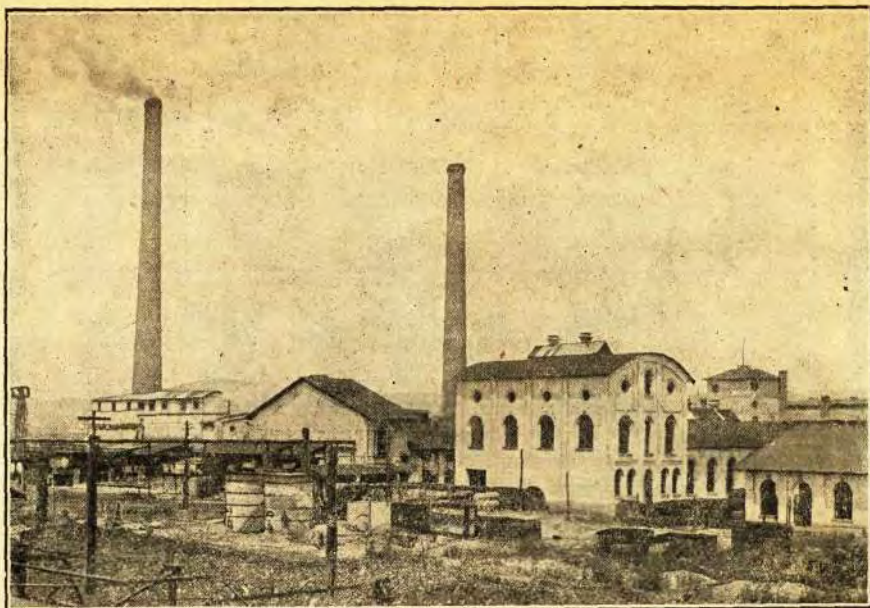
Brzjavi: „SLAVONIJA“.
Dionička glavnica K 80,000.000.
Pričuvna glavnica K 37,500.000.

Parna pilana, tvornica furnira, pokućtva, sjedala za stolice i parketa u Brodu na Savi.

Izradjuje razanu gradju iz svih vrsti tvrdog drveta, naročito iz slavonske hrastovine, zatim furnire iz svih vrsti domačog i eksotičnog drveta te iz vočaka. Sjedala za stolice i parketa iz hrastovine i bukovine.

Proizvadj a masivno pokućstvo iz bukovine, hrastovine, breštovine, jasenovine i javorovine.

Podružnice i zastupstva u Beogradu, Brodu n. S., Wienu, Pragu, Brnu, Budapešti, Segedinu, Oradea Mare (Nagyvárad), Aradu i Bukareštu.



**Prvo jugoslovensko d. d. za šumsko
gospodarstvo i industriju.**

Destilacija drva d. d.

Centrala: ZAGREB, Gjorgjićeva ul. broj 2./II.

Poduzeća:

Tvornica za suhu destilaciju bukovog drveta u **Tesliću**. Parna
pilana u **Tesliću** i vlastelinstvo u **Siraču** kraj Daruvara.

Produkcija:

Aceton, metilni alkohol, drveni kreč, drveni ugljen, ketoni, formaldehyd, sredstva za denturiranje, lahka i teška ketonska i acetonska ulja, katran i smola. Sve vrsti smrčevog, jelovog i borovog rezanog materijala, hrastovi, javorovi i jesenovi trupci.

Vapno za građevne i tvorničke svrhe.

NAŠIČKA TVORNICA TANINA I PAROPILA D. D.

Centrala **ZAGREB**, Mažuranićev trg br. 23.

Parne pilane u Sušine-Gjurgjenovcu,
Ljeskovici i Andrijevcima, tvornice
tanina, parketa, bačava i pokućstva
u Sušine-Gjurgjenovcu.

Preporuča sve vrsti i izradbe tvrdog
drva, parkete, bačve i uredski ame-
rikanski. namještaj.

Za šumske industrije i trgovce drva:

Pravi Göhlerovi
kolobroji, šum-
ski čekići, čekići
za daske, klupe
za mjerenje,
vrpce za mje-



renje, brojevi iz
ocjeli u svim
veličinama naj-
bolje vrsti,
šumske krede i
olovke — kod

ŠANDORA SCHNELLERA, rezbara
ZAGREB, Strossmayerova ulica 6.

